

AKCIJSKI TABOR VŠSD "VANGANEL 86"

Akcijski tabor Višje šole za socialne delavce je bil od 25. do 31. maja 1986 v Vanganelu pri Koprju. Udeležilo se ga je 95 ljudi od tega 5 učiteljev ter dva otroka študentov.

Višja šola za socialne delavce je tabor izvedla v sodelovanju z RK ZSMS, ter OK ZSMS in Centrom za socialno delo Koper kot eno izmed oblik mladinskega prostovoljnega dela na lokalnem nivoju. Pri izvedbi del so sodelovale še druge ustanove s koprskega področja. Tabor je bil izveden v okviru študijskega programa šole.

Dejavnost udeležencev tabora je bila organizirana po posameznih projektih in sicer tako, da je bila pri določenih projektih možna fleksibilna rotacija. Življenje in delo na taboru je bilo organizirano po organizacijski shemi, ki je to dovoljevala, hkrati pa omogočala fleksibilnost vodilnih vlog ter visoko stopnjo udeležnosti pri odločanju pri vseh pomembnih zadevah, ki so se dotikale življenja in dela na taboru.

Povzetki poročil posameznih projektov

Anketiranje starejših občanov. Udeleženci tabora, ki so sodelovali pri tem projektu so v času trajanja tabora anketirali 90 ljudi, starih nad 65 let, na področju KS Marezige. Ob anketiranju so anketirancem ponudili tudi konkretno pomoč pri hišnih opravilih. Ponudbi se je odzvalo 6 občanov. Podatki, ki so jih zbrali z anketami, bodo uporabljeni v raziskavi, ki jo izvaja VŠSD in Zavod za zdravstveno varstvo, uporabni pa bodo pri načrtovanju dela s starejšimi osebami. V času delovanja je skupina spremljala tudi delo koordinacijskega odobra za pomoč na domu v KS. Pri izvedbi projekta smo tesno sodelovali s Centrom za socialno delo. V skupini je sodelovalo 29 študentov, od 10 do 20 dnevno.

Sodelovanje z domom upokojencev Koper. Skupina petih študentk je dnevno sodelovala pri izvedbi programa doma. Poudarek je bil na njihovem druženju z oskrbovanji doma in popestritvi njihovega življenja.

Pomoč na domu. Dve študentki sta v sodelovanju z gospodinjiskim servisom, ki pod okriljem doma upokojencev in centra za socialno delo pomaga ostarelim občanom na domu, medtem, ko sta bili na taboru nudili gospodinjisko pomoč starejši ženski. Naključje je hotelo, da je ravno v tistem času zbolela gospodinja, ki to sicer opravlja, tako da sta jo morali nadomestiti.

Vrtec. V sodelovanju z VVZ Vanganel smo v času trajanja tabora v brigadirskem naselju organizirali vrtec, ki je deloval, dokler je trajal tabor. Udeležili so se ga otroci, ki sicer niso deležni organiziranega otroškega varstva, ter otroci, ki so prišli z nami (skupno 10 otrok). Pri delu za vrtec so pomagali tudi nekateri očetje otrok, ki so prihajali k nam. Za te otroke je bil to prvi stik z vrtcem oziroma z organizirano vzgojo. Poleg vrtca smo organizirali tudi predavanje za učitelje šole ter obisk otrok iz Vanganelskega vrtca v naselju. Projekt je imel še posebej pomembno vlogo v vzpostavljanju vezi med taborom oziroma akcijo in krajevno akupnostjo.

Priprava brigadirskega naselja. Posebna delovna skupina je opravljala delo v samem naselju. Barako smo prebarvali z zaščitno barvo tudi znotraj ter uredili okolico. Pri tem delu je bilo še največ problemov glede delovne vne. Vzroke smo našli v tem, da je bilo pripravljeno premalo dela, (predvideno je bilo še betoniranje), tako da skupino ni pritiskalo preveliko delovno breme. Tudi vsebina dela ni bila po strokovni strani vznemirljiva pa tudi ni predstavljala iziva. Bili pa so še drugi

vzroki.

Sodelovanje z VVZ Elvira Vatovec v Strunjanu. Sodelovanje z zavodom je potekalo v samem zavodu in v delavnicah s posebnimi pogoji v Kopru. V obeh primerih so se študentje vključevali v delo ustanov, v samem zavodu v popoldansko igro z otroki, v delavnicah pa v delo samo. Pri projektu sta sodelovali dve štiričlanski skupini študentov.

Zapori Koper. Skupina študentov je sodelovala z zapori. Organizirali so več pogovorov s kaznjenci o svetovanju, o življenju v zaporu, okroglo mizo o alkoholizmu. Sodelovali so tudi pri koordinaciji ter na željo obsojencev opravili več individualnih pogovorov. Sodelovalo je od 5-10 študentov.

Dijaški dom. Manjša skupina študentov je izvedla nekaj akcij tudi v koprskem dijaškem domu. Z dijaki so se pogovarjali o njihovem življenju, organizirali okroglo mizo o mladinskih subkulturah, izvedli radijsko oddajo ter ogled predstave Videogledališke stranke.

Mladinska kultura. Poglavitna dejavnost te skupine je bila priprava pogovorov na koprskih srednjih šolah. Pripravili so deset takih pogovorov na temo alkoholizma, mladinskih subkultur, mladoletnega prestopništva. Poleg tega pa so pripravili še projekcijo filma Made in Britain pred gostilno Primorka in pa predstavo Videogledališke stranke s pogovorom o mladinskih subkulturah. Poleg tega pa je skupina deloma skrbela tudi za kulturno življenje v taboru. Organizirala je delovanje radia, projekcijo več filmov. Žal pa jim ni uspelo pripraviti gledališke predstave ter koncerta naše študentke.

Življenje na taboru (povzetki poročil bivalnih oddelkov)

Medtem ko so bili udeleženci tabora po delovnih projektih razporejeni v tim, mešane oddelke, ki so se oblikovali vsak dan sproti, so bili sicer organizirani v bivalne oddelke. Ti oddelki so se formirali že v Ljubljani in sicer glede na medsebojno osebno privlačnost. Tako so nastale razmeroma homogene skupine, ki so se dokaj lahko dogovarjale o življenju in delu. Nekatere oddelke so sestavljali skoraj izključno študentje 2. letnika, in to tisti, ki so bili skupaj že lani. Tako da so imeli že neko tradicijo. Ti oddelki so bili tudi nosilci tradicije lanskoletnega dela. Oddelki, ki so bili sestavljeni iz študentov 1. letnika, pa so način sožitja moralni šele ustvariti. Za člane teh oddelkov je bila značilna začetna zbežanost, ki pa so jo kmalu presegli. Pri tem jim je v veliki meri pomagalo delovanje bivalnega oddelka, kjer so se o stvareh pogovorili. V tem začetnem stadiju je šlo v taboru za konflikt med tradicijo in svežostjo. Tradicija se je kazala predvsem v usmerjenosti v praznovanje, kajti lanskoletni tabor je bil na nek način praznik šole, ki ga je prevevalo navdušenje nad skupnim srečanjem in doseženimi rezultati. Lanskoletni udeleženci so hoteli to navdušenje pričarati že prvi večer. Ker pa navdušenje ni imelo izkustvene osnove se je izšlo v rahlo razočaranje.

Nekateri bivalni oddelki so bili preveliki, kar je oviralo procese dogovarjanja glede življenja in osebno komunikacijo med člani. Komunikacijo je deloma onemogočal različen urnik dela, nekaj skupin je namreč imelo delovni čas popoldne, tako da smo se vsi zbrali šele pri večerji. To je verjetno tudi eden izmed vzrokov, da je bilo življenje v samem taboru malo bolj "redko", da smo izvedli manj študijskih dejavnosti kot smo jih načrtovali - izvedli smo pogovor o študijskih problemih, delavnico iz bioenergetike - in da je bilo manj športnih dejavnosti, kot smo jih pričakovali.

Delovanje organizacijske strukture

Čeprav je bila delovna usmerjenost letos nekoliko drugačna, smo uporabili podobno organizacijsko shemo kot lansko leto. Večja usmerjenost v delovne projekte in ugranost od lanskega leta sta pripomogli k temu, da je shema bolje delovala. Sestanki so bili krajši, o stvareh smo se lažje dogovorili. V primerjavi z lanskim letom to velja predvsem za svet tabora, v veliki meri pa tudi za ostale sestanke, sestanke bivalnih in mešanih oddelkov.

V organizacijsko shemo je vgrajena možnost fleksibilne rotacije pri delovnih nalogah, kar naj bi pomenilo, da imajo udeleženci tabora možnost sodelovati pri več delovnih projektih, ne da bi pri tem ogrozili kontinuiteto dela. Več ali manj se je tako tudi dogajalo, vendar pa smo tudi opazili, da so bile nekatere delovne skupine tudi stalne in sicer deloma zaradi narave dela, ki je zahtevala stalnost delovnega moštva, deloma pa tudi zaradi docela subjektivnih razlogov.

Ocena učinkov tabora

Naš tabor je del študijskega procesa. Udeleženci so imeli priložnost znati se v situaciji praktičnega dela, narediti nekaj zares. Poleg tega je bil pedagoški smisel takega tabora tudi izkušnja skupnega življenja, laboratorij medsebojnih odnosov, pogled v življenje in razvoj neke skupnosti. Pedagoški smisel tega doživetja pa ni le v izkušnji dela in življenja z ljudmi ampak tudi v organiziranju vsega tega.

Zaradi načina organiziranja so bili udeleženci tabora postavljeni pred organizacijske naloge.

Hkrati pa je bil naš namen, da naš tabor da bi imel zgolj pedagoških ciljev, da ne bi bil nekakšna šola v naravi, ampak da bi udeleženci tabora opravili tudi kako resnično delo. Kriterija za to sta predvsem dva: da je delo uporabno in koristno za neposrednega uporabnika našega dela, in pa da ima delo svoj institucionalni učinek, da ima naročnik dela nekaj od tega. To je pomenilo več stvari:

- da prostovoljno delo nadomesti institucionalno v primeru izpada (gospodinjski servis) ali tam, kjer ni možnosti ali sredstev (anketiranje);
- da prostovoljno delo dopolni institucionalno delo znotraj ustanove (vzgojni zavod, dom za starejše občane) ali izven ustanove (pomoč starejšim občanom);
- da prostovoljno delo zaradi svoje drugačne kvalitete prispeva k inovacijam v ustanovi (uvajanje svetovanja v zapore).

Naši delovni projekti so v večji ali manjši meri zadostili obema kriterijema in jih lahko kljub temu, da pogosto ne bi mogli govoriti o učinkovitosti našega dela po pedagoško usmerjenih kriterijih ustanov, ocenimo kot uspešno. Za letošnji tabor lahko trdimo, da je bil drugačen od lanskega predvsem zaradi večje delovne usmerjenosti. Lansko leto je bilo težišče našega zanimanja in priprav življenje v taboru oziroma organizacija celotnega življenja in dela, letos pa se je težišče premaknilo k delovnim projektom, ki so bili bolj strokovni in bolje pripravljeni.

Vito Flaker